

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК -7 Анатомія і фізіологія дитини та домедична підготовка**

Освітня програма: Початкова освіта

Спеціальність: АЗ Початкова освіта

Галузь знань: А Освіта

Освітня кваліфікація: Бакалавр початкової освіти

Професійна кваліфікація: Вчитель початкових класів закладу загальної
середньої освіти

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Анатомія і фізіологія дитини та домедична підготовка
Освітня програма	Початкова освіта
Спеціальність	A3 Початкова освіта
Галузь знань	A Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 годин Практичні заняття – 18 годин Самостійна робота – 60 годин
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/4007

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети та цілей ОП)
Мета: Ознайомити студентів теоретично з особливостями будови і функцій відділів головного і спинного мозку, серцево-судинної системи, органів дихання, органів травлення, органів виділення та залоз внутрішньої секреції. Ці знання є базовими для початкової освіти при вивченні інших дисциплін. Цілі курсу: Виробити у студентів професійні знання за назвою навчальної дисципліни. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати: - будову і функції півкуль головного мозку; - будову і функції проміжного мозку; - будову і функції середнього мозку; - будову і функції заднього мозку; - будову і функції соматичної та вегетативної нервових систем; - будову і функції серця; - будову і функції артерій та вен; - будова та функції органів дихання; - будову і функції органів травлення;

- будову і функції органів виділення;
- будову і функції залоз внутрішньої секреції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні вміти:

- виявити проблему функціонального взаємозв'язку різних нервово-анатомічних структур;
- сформувати вміння та навички творчо мислити, самостійно складати ситуаційні задачі та вирішувати їх;
- проводити аналіз топографії органів нервової системи і стану організму;
- виявити проблеми функціонального взаємозв'язку різних внутрішніх органів в організмі дитини в різні вікові періоди;
- проводити аналіз топографії внутрішніх органів організму дитини і стану її організму.

Компетентності (мають співпадати з матрицею ОП)

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності:

ЗК – 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК – 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК – 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності.

СК – 3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей. Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК – 7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших

школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК – 11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформований у термінах результатів навчання.

Програмні результати навчання (мають співпадати з матрицею ОП).

ПР – 06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР – 07. Планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР – 08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР – 13. Організувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР – 15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби, планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

3. Структура курсу.

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Анатомія і фізіологія головного мозку	Необхідно одержати знання про частки кори півкуль головного мозку, білу речовину, підкоркові вузли, проміжний, середній та задній мозок і мозочок.	Тести, питання
2	Анатомія і фізіологія спинного мозку	Необхідно одержати знання про загальну будову спинного мозку, вегетативну нервову систему та її симпатичну та парасимпатичну частини.	Тести, питання
3	Анатомія і фізіологія серцево-судинної системи.	Необхідно одержати знання про будову серця і судин, цикл роботи серця, велике і мале кола кровообігу, особливості кровообігу плода, регуляцію кровообігу.	Тести, питання
4	Анатомія і фізіологія органів дихання.	Необхідно одержати знання про будову органів дихання, про особливості дихання, газообмін в легенях та регуляцію дихання.	Тести, питання
5	Анатомія і фізіологія порожнини рота.	Необхідно одержати знання про будову і функцію зубів, зубну формулу, терміни, прорізування тимчасових та постійних зубів, будову і функції слинних залоз та язика, травлення в порожнині рота.	Тести, питання
6	Анатомія і фізіологія шлунково-кишкового тракту.	Необхідно одержати знання про будову глотки, стравоходу і шлунку, травлення в шлунку, будову і функції тонких кишок, гепато-біліарної системи, підшлункової залози та товстих кишок.	Тести, питання
7	Анатомія і фізіологія органів виділення.	Необхідно одержати знання про будову нирок, механізми сечоутворення, органи виведення сечі, кількість і склад сечі, її вікові особливості.	Тести, питання
8	Анатомія і фізіологія залоз внутрішньої	Необхідно одержати знання про значення залоз внутрішньої секреції, будову і функції всіх ендокринних залоз, гормони, які вони виробляють,	Тести, питання

	секреції.	регуляцію їх діяльності.	
9	Залік	Проводиться аналіз якості знань по всьому пройденому навчальному матеріалу даної дисципліни.	Тести, питання

4. Система оцінювання курсу.

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни «Анатомія і фізіологія дитини та домедична підготовка».	Система контролю знань здійснюється через залік: поточний контроль – 50 балів; підсумковий контроль (залік) – 50 балів
---	--

Накопичення балів під час вивчення дисципліни.

Накопичення балів під час вивчення дисципліни «Анатомія і фізіологія дитини та домедична підготовка»

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Поточний контроль:	50
Лекції	0
Практичні заняття	50
Підсумковий контроль (залік)	50
Разом	100

Вид навчальної діяльності	Поточний контроль																
	Лекція №1	Лекція №2	Лекція №3	Лекція №4	Лекція №5	Лекція №6	Самостійна робота	Практичне заняття №1	Практичне заняття №2	Практичне заняття №3	Практичне заняття №4	Практичне заняття №5	Практичне заняття №6	Практичне заняття №7	Практичне заняття №8	Самостійна робота	Практичне заняття №9 (Залік)
Кількість балів	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5	5	5	5	5	10	50
																	100

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточку навчальну діяльність для допуску до заліку становить 50 балів.

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																Разом
	вересень				жовтень				листопад				грудень				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Лекції					0	0	0	0	0	0							0
Практичні заняття							5	5	5	5	5	5	5	5			40
Самостійна робота															10		10
Залік																50	50
Всього за тиждень							5	5	5	5	5	5	5	5	10	50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

Поточний контроль

Методи поточного контролю:

- Усний контроль (в ході опитування);
- Письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі).

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Комп'ютер та ніше
Література	
1. Бондаренко Г. О., Іванова О. О., Макаренко В. С. Збірник інтегрованих тестових завдань з анатомії та фізіології з основами патології та латинської мови : навч. посіб. Для студ. Вищ. Мед. Навчт. Закладів I-II рівнів акредитації. К.:Здоров'я, 2002. – 72с. 2. Купчак С. В., Грицуляк В.Б., Халло О. Є., Долинко Н. П. Анатомія і еволюція нервової системи. Курс лекцій. Івано-ФРанківськ,	

2019. – 157с.

3. Маруненко, Є. О.Неведомська, Г. І. Волковська. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи: навч. Посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 184 с.

4. Помогайбо В. М., Березан О. І. Анатомія та еволюція нервової системи: навч.посіб. Київ: Академвидав, 2013. – 160с.

5. Сакевич В. І., Мастеров Ю. І., Сакевич Р. П. Посібник для практичних занять з анатомії та фізіології з основами патології. Київ: Здоров'я, 2003. –516 с.

6. Федонюк Я. І., Волошин В. Д Анатомія та фізіологія з патологією. Тернопіль: Укрмедкнига, 2012. – 676с.

7. Чорнокульський С, Т. Анатомія центральної нервової системи. ТОВ К.: «Книга-плюс», 2012. – 137 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра біології та екології Адреса: м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201 Б, кабінет 509
Викладач(і) Гостьові лектори	Грицуляк Володимир Богданович
Контактна інформація викладача	volodymyr.hrytsuliak@cnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Карпатський національний університет імені Василя Стефаника прагне створити середовище, яке сприяє навчанню, науковій роботі, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів і працівників, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин. У цій системі політика дисципліни «Анатомія і фізіологія дитини та домедична підготовка » спрямована на дотримання академічної доброчесності зі сторони викладача і студентів, які включають основні принципи: особистого прикладу; відповідальності; справедливості; сміливості; академічної свободи; взаємоповаги; прозорості;
--------------------------	--

	взаємної довіри; партнерства та взаємодопомоги; компетентності й професіоналізму; безпеки та добробуту; законності. Дотримання правил поведінки студентів і викладачів, передбачених Кодексом честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №11, від 29 листопада 2017 року).
Пропуски занять (відпрацювання)	Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (аудиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.
Невідповідна поведінка під час заняття	Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	-

Викладач

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Гриц' followed by a long, sweeping flourish.

В. Б. Грицуляк